

MUISTIO

17.11.2017

Kymenlaakson elinikäisen oppimisen ja ohjauksen verkoston yhteistyöryhmän kokous

Aika 14.11.2017 klo 13.00–16.00

Paikka Kouvola, Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Salpausselänkatu 22, neuvotteluhuone Aula2
Lisäksi Skype-yhteys

Osallistujat

Kymenlaakson liitto	Mia Hämäläinen
Kouvolan seudun ammattiopisto	Timo Olli
Aikuiskoulutuskeskus Kouvola	Tuija Arola
Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto	Pirjo Ranta
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu	Eeva Kuoppala
Kaakkois-Suomen TE-toimisto	Pirjo Laiho
SAK	Sonja Laitinen
STTK	Asta Nurminen
Kouvola Innovation Oy	Kati Linden
Kouvola Innovation Oy	Reijo Vaurula
Cursor Oy	Maarit Koverola
Opetustoimen edustaja Kouvola	Riikka Kaasalainen
Kouvolan Ohjaamo	Sanna Heimonen
Kotkan Ohjaamo	Leena Ruotsalainen
Parik-säätiö	Mirja Willberg
Hämeen ELY-keskus	Niina Lamberg
Opetushallitus	Mika Launikari
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Sanna Lindqvist
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Ritva Kaikkonen

1. Kokouksen avaaminen, läsnäolijoiden toteaminen ja esittely

Kehittämispäällikkö Ritva Kaikkonen, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Ritva Kaikkonen toivotti Kymenlaakson ELO-yhteistyöryhmän tervetulleeksi kokoukseen.

2. Ajankohtaista OPH: Kansainvälistyvä koulutus ja työelämä

eurooppalainen Euroguidance verkosto www.euroguidance.eu

Senior Information Specialist, Mika Launikari, Finnish National Agency for Education, Euroguidance Finland

Mika Launikari Opetushallituksesta kertoi kansainvälistyvistä koulutuksesta ja työelämästä. Aluksi hän tiedusteli Kaakkois-Suomen kansainvälistymistoimenpiteitä ELO-verkostolta. Asiastaan innostuneet asiantuntijat kertoivat casejä: logistiikasta Kiinaan, koulutusviennistä, yrittäjyyskasvatuksesta, yrittäjyyskasvatuksen mittaristosta (viety yli 20 Euroopan maahan, opettajien käyttämät yrittäjämäiset menetelmät), yrittäjyyskasvatusstrategiasta, NY-yrityksistä ja Latvian foorumista, kv-valmisteluhankehakemuksista, Maailmalle!-tilaisuuksista ohjaajille ja nuorille (KASELY, Ohjaamot, OPH järjestäneet verkostoyhteistyönä), kv-tapahtumista ohjaamoissa EVS, CIMOn tuista nuorten matkaryhmille, kv- kokemuksista, työryhmästä liittyen teemaan ”kansainvälistyminen TE-palveluissa ja tulevilla kasvupalveluissa”, Suomalais-

venäläisestä kulttuurifoorumista Pietarissa 21.–23.9.2017 (n. 200 kulttuurihanketta alkamassa), Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC –ohjelman ja rahoituksen mahdollistamista kehittämishankkeista, Kymenlaakson liiton monista verkostoista ja vierailijoista.

Launikari on OPH:sta Euroguidance-tiimistä, joka on osa eurooppalaista Euroguidance-verkosta. Tehtävänä on tukea ohjaustaidon ammattilaisia kansainvälistymisessä, tuottaa materiaalia, järjestää koulutuksia, varmistaa että ohjaajilla opetushallinnossa ja TE-palveluissa on valmiudet neuvoa ja opastaa omia asiakkaitaan ulkomaille lähtöön liittyvissä kysymyksissä. Erityisesti tuolloin puhutaan opiskelusta, työharjoittelusta, EVS:stä (vapaaehtoistöistä). TE-palvelut / EURES puolestaan ohjaa ulkomaille töihin hakeutuvia.

Euroguidance-verkoston kuuluu yli 30 maata. Se on ensisijaisesti tiedonvaihtoa ja yhteistyöverkoston toimintaa. Verkosto viettää tänä vuonna 25-vuotispäiviään. Suomessa rahoitetaan OPH:sta ja TEM:stä. Palvellaan opetus- ja TE-hallinnon väkeä sekä nuoria (nuorten parissa työskenteleviä). Ks. www.euroguidance.eu

Suuntaviivoja elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikalle ja palvelujärjestelyille YHTEISET TAVOITTEET JA PERIAATTEET EU:N JÄSENMAILLE JA KOMISSIOLLE

<http://www.elgpn.eu/publications/browse-by-language/finnish/suuntaviivoja-elinikaaisen-ohjauksen-toimintapolitiikalle-ja-palvelujarjestelyille-yhteiset-tavoitteet-ja-periaatteet-eu-n-jasenmaille-ja-komissiolle>

Suomi ohjauksen kärjessä, Raimo Vuorinen vetänyt ELGPN-verkosta, joka on tehnyt töitä seuraavien 4 painopisteen eteen:

1. Urasuunnittelutaitojen kehittäminen
2. Ohjauspalvelujen saatavuus
3. Ohjauksen laatu
4. Eurooppalainen, kansallinen /valtakunnallinen, alueellinen ja paikallinen yhteistyö neuvonta- ja ohjauspalvelujen kehittämisessä

Julkaisuja:

<http://www.elgpn.eu/publications>

<http://www.elgpn.eu/publications/browse-by-language/finnish>

Käännetty suomeksi:

 [Raportti Eurooppalaisen elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikan verkoston työstä kaudella 2011–12: toimintakertomuksen tiivistelmä](#)

 [Elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikka: Eurooppalaisia lähtökohtia kansalliselle kehittämistyölle](#)

Käännetty suomeksi elinikäisen ohjauksen tiivistelmiä:

 [Vaikuttava elinikäinen ohjaus. Tutkimusperustainen opas ohjausjärjestelyjä koskevaan päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen. Tiivistelmä.](#)

 [Suuntaviivoja elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikalle ja palvelujärjestelyille. Yhteiset tavoitteet ja periaatteet EU:n jäsenmaille ja komissiolle](#)

 [Urasuunnittelutaidot: Toimintapolitiikan suunnittelu ja toteuttaminen. Tiivistelmä](#)

 [Elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikan laadun ja tutkimusperustaisuuden vahvistaminen. Tiivistelmä](#)

 [Suuntaviivoja elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikalle ja palvelujärjestelyille. Yhteiset tavoitteet ja periaatteet EU:n jäsenmaille ja komissiolle. Tiivistelmä](#)

ELGPN-verkoston työn jälkeen on odotettu komissiolta reagoitua, miten edetään.

Komissiovetoisesti vai jokin EU-jäsenmaa ottaisi vetovastuun? Suomi on puheenjohtajamaa vuoden 2019 jälkipuoliskolla; voisiko ajatella, että saisimme uuden ohjauspäätöslauselman Suomen puheenjohtajuuskauden aikana.

Uusi osaamisohjelma liittyy ihmisten oikean osaamisen varmistamiseen – liittyen koulutukseen ja työelämään, aikuisväestön selviämiseen alati muuttuvasta työelämästä. Ohjaus ja neuvonta toki mainitaan uudessa osaamisohjelmassa. Tavoitteena, että kansalaisten osaamistaso on nykyajan työelämän vaatimusten mukaista. Keinoja ja ratkaisuja kouluttautumiseen ja työelämään; aikuisten sopeutuvuus, adaptiivisuus.

Ks. Euroopalle uusi osaamisohjelma 10/06/2016
Euroopan uudella osaamisohjelmalla pyritään korjaamaan työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmaa. https://ec.europa.eu/finland/news/new_skills_1606010_fi

Ks. Erasmus+

<http://www.cimo.fi/ohjelmat/erasmusplus>

Huom! Euroguidance-utiskirje, facebook ja Twitter

Ks. Komission julkaisema visio "Towards a European Education Area by 2025"

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4521_en.htm

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4521_fi.htm

Ks. Mika Launikarin aineistot (3 kpl):

- [Kansainvälistyvä koulutus ja työelämä](#)
- [7th European Conference](#)
- [Kansainvälistyminen TE-palveluissa](#)

Uutta osaamista pk-yrityksiin – Osataanko ulkomaalaisia opiskelijoita hyödyntää pk-yrityksissä?

Opetushallitus ja Owl Group yhdessä Suomen yrittäjien kanssa toteuttivat pk-yrittäjille suunnatun Uutta osaamista -hankkeen 2016-2017. Hankkeessa haluttiin selvittää hyödyntävätkö pk-yritykset ulkomaalaisten harjoittelijoiden, työssäoppijoiden ja suomalaisista korkeakouluista valmistuneiden ulkomaalaisten osaamista. Millaisia hyötyjä, haasteita ja ratkaisuja pk-yritykset ovat kokeneet? Millaisia toiveita pk-yrityksillä on oppilaitosten kanssa tehtävälle yhteistyölle? www.uuttaosaamista.fi

Vastaava asiantuntija Sari Turunen-Zwinger, Kansainvälistymispalvelut, Opetushallitus

www.uuttaosaamista.fi -sivulta löytyy laajempi julkaisu, videoita yritysten kokemuksista sekä diasarja kv-osaajien hyödyntämisen mahdollisuuksista oppilaitosten, sidosryhmien ja yritysten käyttöön.

Ks. [Uutta osaamista pk-yrityksiin – selvitysaineisto](#)

3. [OKM ja TEM -ohjeistus ELO-toiminnan painopisteet v. 2018](#)

Kehittämispäällikkö Ritva Kaikkonen, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Vuosina 2016 - 2019 ELO-toiminnalla tuetaan hallitusohjelman työllisyyteen, kilpailukykyyn, osaamiseen ja koulutukseen sekä hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä linjauksia ja tavoitteita.

Vuonna 2018 ELY-keskus jatkaa elinikäisen ohjauksen verkostotyön koordinoitua Kaakkois-Suomen elinikäisen oppimisen ja ohjauksen strategian ja toimintasuunnitelman mukaisesti. Tavoitteena on yhteistyön tiivistäminen, ohjauksen ja ohjausroolin sekä ohjauksen laadun kehittäminen ja toimintojen yhteensovittaminen. Verkostoyhteistyön tiivistäminen: ELO, LUOVAT, TYLA, YRITYS-SUOMI, ETNO ja EU-hankkeet. ELO-yhteistyöryhmät johtavat, suuntaavat ja seuraavat ELO-toimintaa.

Ks. Aineistoliite otsikon alla.

Ratkaisujen Suomi: puolivälin tarkistus

Hallituksen toimintasuunnitelma vuosille 2017 -2019

http://vnk.fi/documents/10616/4610410/Toimintasuunnitelma+H_5_2017+280417.pdf

Hallituskauden tavoitteet / Osaaminen ja koulutus

- Oppimisympäristöjä on modernisoitu, digitalisaation ja uuden pedagogiikan mahdollisuuksia hyödynnetään oppimisessa.
- Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä on vähentynyt. Koulutuksen keskeyttäneiden määrä on laskenut.
- Koulutuksen ja työelämän välinen vuorovaikutus on lisääntynyt.
- Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laatu ja vaikuttavuus ovat kääntyneet nousuun.
- Koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyys on lisääntynyt ja koulutusviennin esteet on purettu.

<http://valtioneuvosto.fi/hallitusohjelman-toteutus/osaaminen>

4. **Kymenlaakson uusi maakuntaohjelmaluonnos**

Aluekehitysasiantuntija Mia Hämäläinen, Kymenlaakson Liitto

Mia Hämäläinen kertoi maakuntaohjelmaluonnoksesta 2018-2021, jonka läpileikkaavat teema ovat **kestävä kehitys ja kansainvälisyys**.

Toimintalinjat

- Liiketoimintaympäristö
- Asuin- ja kulttuuriympäristö
- Osaamis- ja innovaatioympäristö
- Liikenneyhteydet ja liikennejärjestelmä

Ks. [Aineistoliite](#)

5. Tilannekatsaus ESR-toimintaan

Rahoitusasiantuntija Niina Lamberg, Hämeen ELY-keskus

Niina Lamberg kertoi, että yhteensä 39 alueellista ESR-hanketta **käynnissä** Kymenlaaksossa Hämeen ELY:n rahoittamana. Tänä 9.11. tehty uusin päätös.

TI 3	yhteensä 18 hanketta, joista
	- 6.1. hankkeita 9
	- 7.1. hankkeita 4
	- 8.1. hankkeita 5
TI 4	yhteensä 14 hanketta, joista
	- 9.1. hankkeita 7
	- 9.2. hankkeita 7
TI 5	yhteensä 6 hanketta

Rahaa myönnetty näihin n. 6,6 milj. euroa

Ennakkotietoa tulevasta hausta (muutokset mahdollisia): Haku päättyy helmi-maaliskuun vaihteessa. Avoinna toimintalinja 3: Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus, 6.1. Nuorten ja heikossa työmarkkina-asetmassa olevien työllistymisen edistäminen, 7.1. Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen ja 8.1. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen.

www.rakennerahastot.fi -> Etelä-Suomi -> Ajankohtaista -> Hakuajat

Tarkemmat hakupainotukset julkaistaan joului-tammikuussa!

Ks. Aineistoliiitteet:

- [Kymenlaakson ESR-hankkeet](#)
- [ESR-tilannekatsaus](#)

6. Kaakkois-Suomen ELO-toiminnan suuntaaminen v. 2018:

Painopisteitä: monialainen ohjaus, uraohjaus, ohjaamot, siirtymät, yrittäjyyskasvatus, monikanavaiset TNO-palvelut, kansainvälistyminen, verkostoyhteistyön tiivistäminen.

Oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa tehtävän yhteistyön systematisointi ja mallintaminen

Case: Huippuosaajia oppilaitoksen ja elinkeinoelämän yhteistyönä

Rehtori Timo Olli, Kouvola seudun ammattiopisto

Timo Olli aloitti esityksen kertomalla ammatillisen koulutuksen reformista, joka alkaa 1.1.2018.

Reformilla vahvistetaan ammatillisen koulutuksen yhteiskunnallista merkitystä, uudistetaan koulutuksen rahoitusta ja rakenteita jatko-opintokelpoisuus säilyttäen, huolehditaan alueellisesti kattavasta koulutuksesta sekä tiivistetään koulutuksen ja työelämän välistä vuorovaikutusta.

*osaamisperusteisuus, asiakaslähtöisyys, tuloksellisuus, tehokkuus, vaikuttavuus, laatu

Timo Olli painotti, että ohjaus on keskeinen elementti reformissa onnistuttaessa.

Case: Huippuosajia oppilaitoksen ja elinkeinoelämän yhteistyönä

KSAOsta valmistunut Taiju Koivola voitti Abu Dhabissa hiusmuotoilusta hopeaa. Timo Olli kertoi Taiju Koivulan kilpailu-urasta:

2017 MM-hopeaa WorldSkills Abu Dhabi

2016 EM-hopeaa EuroSkills Göteborg

2016 Suomen voitto Goldwell Colorzoom Challenge-kilpailussa sekä edustuspaikka kansainvälisessä loppukilpailussa, jossa 11. sija.

2016 3. sija Hair & Beauty SM-kilpailu

2015 Goldwell Colorzoom Challenge Suomen viiden parhaan joukossa

2014 2. sija morsiuskampauskilpailussa sekä yleisön suosikki -palkinto

2014 2. sija Taitaja SM-kilpailussa

2013 1. sija Taitaja SM-kilpailussa

2003-2014

Kilpaili kilpatanssissa SM-, EM-, ja MM-kilpailuissa

Taiju Koivulan valmennus työelämäyhteistyönä:

Valmennettava: Taiju Koivola

Työpaikka: Lehtomäen hius- ja kauneuspiste (omistaja Outi Aurasmaa)

Oppilaitos: Kouvolan seudun ammattiopisto (opettaja Tarja Korjus)

Työelämän motiivi olla mukana: laajentaa työelämän näkemystä, olla mukana tukemassa nuoria, saa näkyvyyttä ja positiivista imagoa.

YRITTÄJÄN VIESTI ON, ETTÄ ON EHDOTTOMAN POSITIIVINEN KOKEMUS JA SOPII MONEN ALAN YRITYKSILLE.

Ks. [Timo Ollin aineisto](#)

Suomen kisamenestys WorldSkills:

<http://skillsfinland.fi/fi/kansainvaliset-kilpailut/suomen-kisamenestys/>

WorldSkills Abu Dhabi 2017

Suomelle hieno mitalisaalis WorldSkills Abu Dhabi 2017 -kilpailusta: kolme kultaa ja yksi hopea. Lisäksi tänä vuonna yhdeksässä lajissa ylitettiin lajin keskiarvo, mistä palkitaan Medallion for Excellence -tunnustuksella. Best of the Nation on Emeliina Papinniemi. [Lue tiedote \(pdf\)](#)

Kommenttipuheenvuoro YES- ja Nuori yrittäjyys -toiminta

Asiantuntija, yrittäjyyskasvatus Reijo Vaurula, Kouvola Innovation Oy ja projektipäällikkö Maarit Koverola, Cursor Oy

Reijo Vaurula ja Maarit Koverola onnittelivat Taijua ja KSAOta menestyksestä WordSkills-kisassa Abu Dhabissa.

Haaste: reformi myös huolena. Dialogi työelämässä! Metallin osaavan työvoiman saanti ja nuorten kiinnostuksen kohteet / nuoria kiinnostavat alat. Miten saataisiin alat, joissa on töitä kiinnostamaan nuoria? Ko. alojen markkinointi nuorille! Nuorten työelämätaidot puutteellisia. Näkyy TET-harjoittelusta lähtien: työelämätaidot ja yritteliäisyys (asenteet). Kymenlaaksossa ovat asenteet muuttumassa.

Maarit Koverola: facebookissa myös huippuosaajista kerrottu (Emeliina Papinniemi, Markku Vengasaho). Suomen mestaruuskilpailut NY-yrityksillä. Kertaakaan ei ole meidän alue voittanut Suomen mestaruutta. Viime vuonna mustikkalimu-yritys. Fazerin kahvilat myyvät. Toivotaan ko. tarinoita meidän alueelle.

Strategia otettu käyttöön yrittäjyyden opetuksessa ammatillisessa koulutuksessa. Etelä-Karjalassa Sampossa ja Kymenlaaksossa Ekamissa otettu käyttöön yrittäjyyspolku. Esimerkiksi ensimmäisen vuoden opiskelijat osallistuvat 24 tunnin business-campille, innovaatioleirille yhdessä yritysten kanssa. Innostusta on erilaisissa oppimisympäristöissä. Toisella luokalla opiskelijat perustavat harjoitusyrityksen, NY-yrityksen vuoden ajaksi. Erittäin konkreettinen malli! Mukailee oikean yrityksen perustamista. Yrittäjämäiset taidot keskeistä; yrittäjyyden näkeminen työelämätaitoina. Kolmantena vuotena sekä Ekamissa (Imake) ja Sampossa (YritysSampo) on monialaiset osuuskunnat. Ksaossa myös asiat etenevät mitä ilmeisimmin yrittäjyyspolun vahvistamisen suuntaan. Valmiiden hyvien käytäntöjen näkymistä toivotaan!

Timo Olli kertoi, että mahdollisesti kolmen alan osuuskuntia ollaan yhdistämässä monialaiseksi osuuskunnaksi.

Vaurula antoi positiivista palautetta Leena Peltolalle (KSAO) hyvästä työstä. YES-agentteja etsitään. NY-yrityksiä on syntynyt KSAOssa. Benchmarkkaus ja yhteistyö Ekami, Sampo ja KSAO. Hedelmällinen verkosto! Samposta tullut osuuskunta, Kymenlaaksosta vuosi yrittäjänä –malli. Loistavia yrityksiä tullut ammatillisella puolella.

Pääasia, että yritteliäisyys ja yrittäjyys tulee jotain kautta. Menetelmiin ei kannata lukkiutua.

Uskalla yrittää -finaali on Kampissa huhtikuussa 19-20.4.2018. Kaikki tervetuloa! Semifinaalit paikallisesti; 18.2.2018 Pasaatissa, Kotkassa ja 1.2.2017 Duunitreffien yhteydessä Kouvolassa. NY-yrityksiä Kouvolassa tänä vuonna 15-20 kpl. Viime vuonna ei ollut yhtään. Hyvään suuntaan ollaan menossa!

Yritteliäisyyden asenteen merkitys! Positiivista on vuosien varrella tapahtunut.

Eeva Kuoppala Xamkista painotti sujuvia siirtymiä, jatkoväyliä ammatilliselta toiselta asteelta ammattikorkeakouluun.

Kansainvälistyminen

Kymenlaakso kasvuun ja kansainvälistyminen

Yritysneuvoja Kati Landen, Kouvola Innovation Oy

Kati Landen kertoi, että Kinnossa on 2017 mennossa kansainvälistymisen teemavuosi. Kiinan juna on lähtenyt; junayhteys on saatu avattua Kiinaan. RRT-termiinalia logistiikka-alueelle Kouvolan kaupungin kanssa tehdään. Ilmeisesti kaupungille 41 miljoonan euron investointi tulossa v. 2019 mennessä. Logistiikassa on paljon kasvua ja liittyy vahvasti kansainvälistymiseen. Lohkoketjuteknologia liittyy myös logistiikkaan (konttien seurantasysteemi). Mika Lammi on ko. asiantuntija.

PK-yritysten kansainvälistyminen edistäminen Norja, Ruotsi ja Saksa (markkinoita tutkittu). Yhteistyökumppanien etsiminen, vuorovaikutuksellisuuden edistäminen. Venäjän kanssa yhteistyötä. Matkailussa Kiina-yhteistyö vahvaa. Ryhmiä tulee tänne tutustumaan.

KINNO: perustoiminta neuvontaa ja yhteyksien luomista yrityksille. Rahoitusta. Finpron kautta yhteyksien löytymistä. Hanketoiminta myös auttaa yritysryhmien kv-toimintojen rahoittamista.

Elinikäinen oppiminen; tiedon siirtäminen kansainvälistymisestä yrityksille ja mitä se vaatii. Miten tiedon saa oikeasti siirtymään käytännön toimintaan?

Suomessa on hyvin vähän kasvuyrityksiä; muutama prosentti yrityksistä. Määritelmiä on monenlaisia kasvuyritykselle. Kouvolan seudun yritykset, joiden liikevaihto on yli miljoona ja kasvua on ollut yli 15 % (=kasvuyritys). Näitä yrityksiä Kouvolan seudulla on 50.

Mikroyrityksiä suurin osa. Muutamia todella suuria yrityksiä. Keskisuuret yritykset puuttuvat. Tavoitteena keskisuurten yritysten määrän kasvu ja kansainvälistyminen. 70% kansainvälisiä yrityksiä (suoraan tai välillisesti).

Kv-yritysten toimialoja: paperi ja sellu (suuret), kunnossapito, elintarvikealan yrityksiä, logistiikka, metalli, matkailu, suunnittelutoimiala liittyy teolliseen alaan. Pienet yritykset alkavat kiinnostua kansainvälisistä markkinoista.

Kymenlaakson vientipylväs on iso ja se johtuu suurteollisuudesta. Yritykset hakevat ulkomailta uusia asiakkaita ja markkinaosuutta sekä työntekijöitä. IT-alalla työntekijäpula. Suunniteluala hakee työntekijöitä jopa Intiasta saakka. Uutta osaamista ja tietoa haetaan ulkomailta. Palveluja ulkoistetaan myös –palvelukeskusten sijoittaminen ulkomaille, joista löytyy työvoimaa.

Eroaako ulkomaille myynti niinkään paljon Suomessa myynnistä? Ihmiset tekevät työtä joka tapauksessa.

Alakohtaisia osaamistarpeita tiedusteltiin. CNC-koneistus, suunnittelutoimisto (teollinen suunnittelu).

Vaurula totesi, että metallialan koulutus ei vedä; koulutusta ei osata markkinoida nuorille. Nettisivut; ei osata myydä. Paperialalle on järjestetty 5 vuotena messut. Metsäteollisuus on ollut mukana. Kun ei kouluteta, on huutava pula metsäkoneenkuljettajista koko Kaakkois-Suomessa. Metsäkoneurakoitsijat voisivat oppisopimuskouluttaa. On luvanvaraista koulutusta. Myynti ja markkinointi on tehtävä nuorten kielellä. Mielikuva! Keski-Suomeen Äännekoskelle tulee iso sellutehdas, se tiedetään täälläkin. Miksi ei kerrota, että Kuusankoskelle on investoitu runsaasti kymmenen vuoden aikana. Ehkä me voisimme kertoa sen. **ELO-verkostolla on tehtävää tämän teeman suhteen. Miten elinkeinoelämän tarve saadaan välitettyä koulutukselle?**

Sairaanhoitajan ammattikaan ei ole enää samanlainen professio kuin ennen. Nämä ovat isoja kysymyksiä koulutuksen järjestäjille. Xamikilla on yhteisöpedagogikoulutusta ja restonomikoulutusta, jotka ovat perinteisesti olleet Etelä-Savossa. Täällä tuli selvästi tarvetta; koulutuksiin oli hyviä osallistujia.

Ks. [Aineistoliite](#)

Konkreettiset ohjaustoimenpiteet, strateginen kumppanuus

Erillinen liite jaettiin kokouksessa. Se oli toimitettu ennen kokousta myös sähköpostitse kokouskutsun yhteydessä.

Jatketaan toimenpiteiden suunnittelua 2018 - 2019 seuraavassa

suunnittelukokouksessa. Puheenjohtaja varaa ELY-keskuksesta tilan. Kokoukseen voi osallistu myös virtuaaliyhteyden välityksellä.

7. Muut mahdolliset asiat

Kaakkois-Suomen ELO-verkosto toimittaa TEMiin artikkeleita 15.11.2017 mennessä sähköpostitse. Niitä on pyydetty.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti kokoukseen osallistujia erittäin vuorovaikutteisesta kokouksesta.

Kymenlaakson ELO-yhteistyöryhmän kokous marraskuu 2017

JAKELU

	<u>Jäsen</u>	1. Varajäsen	2. <u>Varajäsen</u>
Kymenlaakson liitto	Riitta Kallström	Toni Vanhala	Elina Ronkanen
Etelä-Suomen AVI	Virve Smarzoch	Tiina Mäkitalo	
Kouvolan seudun ammattiopisto	Timo Olli	Marja Sarante	
Aikuiskoulutuskeskus Kouvola	Leena Kaivola	Tuija Arola	
Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto	Sami Tikkanen	Ulla Jaskari	
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu	Eeva Kuoppala	Anne Vuorivirta	
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	Mari Trinidad	Minna Ranta	
Kaakkois-Suomen TE-toimisto	Pirjo Laiho	Sirpa Valtonen	Tiia Piikki
Kaakkois-Suomen TE-toimisto		Tuija Luodelahti	
Kaakkois-Suomen TE-toimisto		Jari Saarinen	
Akava	Tuomas Riikonen	Heta Vilen	
SAK	Sonja Laitinen	Ritva Miettinen (@jhl.fi)	
STTK	Asta Nurminen	Tuula Rantamo	
EK, ry	Jukka Lempiäinen	Elina Moisio	
Kymenlaakson Yrittäjät	Ulla Hovi, Arkkitehtitoimisto	Ulla Hovi Oy, Kotka	
Kymenlaakson kauppakamari	Petra Kuitunen		
Socom Oy	Pirkko Haikara	Leena Kaljunen	Marjukka Heikkilä
Kouvola Innovation Oy	Leena Gardemeister	Timo Lehmusmetsä	
Cursor Oy	Maarit Koverola	Heidi Sjögren	Jouko Luode
Opetustoimen edustaja Kouvola	Veikko Niemi	Timo Tiainen	Tuula Soininkallio
Opetustoimi Kotka	Juha Henriksson		
Kouvolan Ohjaamo	Sanna Heimonen	Mikko Tani	
Kotkan Ohjaamo	Leena Ruotsalainen	Kaisa Heimonen	
Kymi alueverkosto	Hilkka Huisko	Pirjo Ranta	
4 H-yhdistys	Pinja Eronen		
Parik-säätiö	Aila Vainio	Pasi Hedman	Mirja Willberg
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Tea Munne		
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Tarja Paananen		
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Heikki Melolinna		
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Ira Kuvaja		
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Ritva Kaikkonen		
Kokoukseen pyydetty			
Hämeen ELY-keskus	Niina Lamberg		
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Juha Linden		
KSAO	Timo Olli		
Kinno	Kati Landen		
Kinno	Reijo Vaurula		
Cursor	Maarit Koverola		
OPH	Mika Launikari		
Kymenlaakson liitto	Mia Hämäläinen		
Asiantuntijat ja suunnittelijat	Kaakkois-Suomen ELY-keskuksesta ja TE-toimistosta		